

[Grove]

»Vil ministeren lægge pres på sin kollega miljøministeren for at få fjernet giftdepotet i Harboør omgående?«

Begrundelse

Giftdepotet i Harboør har nu udviklet sig til en katastrofe for flere hundrede familier, der er afhængige af fiskeriet, og til en katastrofe for hele egnen.

I EF-forhandlingerne om fiskerikvoter er der i forvejen lagt op til en begrænsning af danske fiskeres fangstmuligheder, og derfor er det også en katastrofe, at et nærtliggende fiskeriområde ødelægges.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af:

Forslag til lov om en kommunal tjenestemandetsret.

(Lovforslag nr. L 203. Fremsat 22/4 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ole Thomsen (S):

Under førstebehandlingen den 6. februar 1981 af lovforslaget om oprettelse af en tjenestemandetsret for tjenestemænd i staten og folkeskolen og folkekirken, udtalte jeg på socialdemokratiets vegne, at det ville have været rimeligt ved samme lejlighed også at behandle et lignende lovforslag for tjenestemænd i amts- og primærkommunerne. Jeg kan derfor kun hilse med tilfredshed, at indenrigsministeren så hurtigt har fulgt dette op.

Man kan nok sige, at denne 3 timers arbejdsnedlæggelse i marts 1979 har fået nogle følger, som den egentlig ikke berettigede til. Nu vel, vi erkender, at manglerne ved det gamle system i form af uensartethed blev synlige, ligesom vi føler os bundet af den dagsorden, som blev vedtaget den 18. november 1980 i tinget, og som pålagde regeringen at få løst problemet, så ensartethed opnås med hensyn til sanktioner over for tjenestemænd, uden at forslaget ændrer den retlige vurdering af tjenestemændenes pligtforhold og ikke på anden måde udvider området for retsstridige forhold.

Jeg vil fastholde, at det er en klog disposition at henlægge kompetencen til at rejse sag ved den kommunale tjenestemandetsret til Kommunernes Lønningsnævn. Selv om Kommunernes Landsforening slår sig i tøjret i dette spørgsmål, bør det fastholdes af hensyn til fremtidig ensartet behandling i de forskellige kommuner, ellers når vi ingenting.

Jeg har noteret mig ministerens bemærkning om høringsproceduren, og jeg må sige, at den er forståelig, for vi har jo netop fremskyndet sagen. Jeg er også glad ved, at ministeren vil se velvilligt på eventuelle ændringer, hvis der skulle dukke forslag herom op fra organisationernes side eller fra anden side under udvalgsbehandlingen, hvilket vil tilgodese den manglende høring.

Vi vil fra socialdemokratiets side give forslaget en velvillig behandling.

Hans Jørgen Holm (V):

Jeg skal på venstres vegne gøre nogle få bemærkninger om forslag til lov om en kommunal tjenestemandetsret, da mit partis ordfører ikke kan være til stede.

Lovforslaget er, om jeg må sige det, længe ventet på grund af den nære samhørighed med finansministerens forslag om en tjenestemandetsret for tjenestemænd ansat i staten, folkeskolen og folkekirken. Flere partier, heriblandt venstre, lægger afgørende vægt på, at der indføres ensartede regler for behandling af sager om kollektivt overtrædelse af tjenestemændenes ansættelsesvilkår på såvel det statslige som det kommunale område. Jeg skal derfor udtrykke tilfredshed med det personsammenfald, der er foreslået for det juridiske element i de to tjenestemandsetsretter.

Jeg skal endvidere gøre en bemærkning om, at venstre er enig med indenrigsministeren om det hensigtsmæssige i at gøre Kommunernes Lønningsnævn til det organ, der på arbejdsgiverside kan rejse sag ved den kommunale tjenestemandetsret.

Ministeren nævner såvel i bemærkningerne som i fremsættelsen, at forslaget ikke officielt har været til udtalelse hos de berørte organisationer, men at forslaget har været drøftet med bl.a. de kommunale organisationer, og at disse har gjort visse indvendinger mod, at Kommunernes Lønningsnævn bliver det førnævnte organ. Jeg skal i den forbindelse oplyse, at venstre lægger vægt på, hvis

[Hans Jørgen Holm]

det skulle blive nødvendigt at fravige forslaget tekst, at der bliver tale om et organ med samme repræsentation for at opnå den samme ensartethed.

Jeg skal afslutningsvis konstatere, at baggrunden for lovforslaget er den kollektive overtrædelse af tjenesteplichterne, der fandt sted den 15. marts 1979. Vi kan ikke lukke øjnene for den slags situationer, hvis tjenestemandssystemet skal bevares. Venstre ønsker fortsat, at vi har tjenestemænd inden for en række funktioner på det offentlige område. Vi er derfor positive over for forslaget, selv om der kan være enkeltheder, vi skal se på i udvalget.

Grethe Fenger Møller (KF):

Fra konservativ side hilser vi også med tilfredshed, at dette lovforslag nu er fremsat. Vi havde også helst set, at det havde været muligt at fremsætte dette lovforslag, dengang man fremsatte lovforslag nr. L 144, der vedrører en tjenestemandsret inden for det statslige område, men der var dengang visse praktiske vanskeligheder forbundet med det. Vi har nu mulighed for at få de to forslag behandlet nogenlunde samtidig i folketinget, og det finder jeg rigtigt, idet det er vigtigt, at vi både inden for statens område og inden for det kommunale område har ensartede regler på dette område.

Derfor kan vi også være tilfredse med, at dette lovforslag i hovedindholdet svarer til det lovforslag, finansministeren er kommet med til ændring af tjenestemandsløven, og at det heller ikke indeholder en ændret retlig vurdering af de kommunale tjenestemænds pligtforhold og ikke nogen udvidelse af området for retsstridige forhold, men at det, der er tale om, er en ændret procedure.

Vi finder også fra konservativ side – det var derfor, vi i november måned rejste en forespørgsel om dette problem – at det er meget vigtigt, at vi får ensartede regler for ensartede forseelser, at vi nu får et judicielt organ, at vi har en mulighed for at behandle sager, der vedrører grupper af tjenestemænd, og at disse sager bliver behandlet af samme organ.

Jeg kan derfor tilsige, at vi vil være meget positive under det kommende udvalgsarbejde og vil støtte lovforslaget.

Nymann (FP):

Fremskridtspartiet mener, at det er en god idé med sådan en tjenestemandsret. Som de andre ordførere er vi også interesseret i ensretning med hensyn til sanktioner for forseelser, der sker i de forskellige etater. Derfor mener vi, at det er et fremskridt. Især har vi det i erindring, der skete for et halvt års tid siden, hvor man først dømte en hel masse tjenestemænd, og så fritog man dem. Vi tror, at det på længere sigt vil få en stabiliserende virkning, som både systemet og de tjenestemandsansatte kan være tilfredse med, og derfor er fremskridtspartiet glad for at støtte forslaget.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Dette lovforslag bygger, lige så vel som lovforslag nr. L 144, som vi har liggende i arbejdsmarkedsudvalget, på en dagsorden, der desværre blev vedtaget herinde med et stort flertal af den borgerlige side af salen og socialdemokratiet.

Det handler alt sammen om, at der engang har været en arbejdskonflikt, hvor tjenestemændene var så formastelige at gå hjem i 2–3 timer, og af den grund skal man nu have lavet en hel masse regelsæt, for det må de sandelig ikke. Jeg synes, at det er panikagtigt. Det gav jeg udtryk for allerede ved første behandling af lovforslag nr. L 144, og det samme vil jeg give udtryk for ved behandlingen af dette lovforslag.

Hvis der virkelig var mening i galskaben, nemlig den, at man ville skabe ensartede regler på arbejdsmarkedet, så skulle man ikke lade sig nøje med at skabe ensartede regler for tjenestemænd, så skulle man lave ensartede regler, som gælder alle, der arbejder i dette samfund. Vi ved, at det private arbejdsmarked og for den sags skyld også de overenskomstansatte inden for det offentlige har regler, hvorefter de kan holde faglige møder i arbejdstiden uden at blive slæbt for nogen arbejdsret. Det var det, man skulle have gjort, hvis man ville det, man påberåber sig, nemlig at skabe ensartede regler. Dette er kun at skabe ensartede dårlige regler for alle tjenestemænd inden for stat, amter og kommuner.

Jeg har bemærket mig, at både med hensyn til dette forslag og det omtalte lovforslag, nr. L 144, som ligger i arbejdsmarkedsudval-

[Lilli Gyldenkilde]

get, har tjenestemandsgeselskaberne ikke været inde i direkte forhandlinger om, hvordan man kunne finde frem til noget, som de kunne gå med til. Tjenestemandsgeselskaberne har jo bedt om – det ved vi, fordi de har været i deputation i udvalget – at der blev nedsat en arbejdsgruppe, som virkelig grundigt kunne gennemarbejde disse ting, så man kunne nå frem til noget, begge parter syntes de kunne stå inde for. Det bruges meget i dansk lovgivning, men det bruges altså ikke i det her tilfælde. Det skyldes vel nok, at dette skal være et fremskridt, sådan som det betegnes af fremskridtspartiet, og det betyder reelt, at det er et tilbageskridt.

Jeg kunne forstå på den socialdemokratiske ordfører, hr. Ole Thomsen, at han hilser dette forslag med tilfredshed, på trods af at det udelukkende handler om, at disse tjenestemænd er gået hjem i 3 timer i marts 1979. Jeg synes, det er urimeligt at gøre så meget ud af noget, som egentlig kun var en storm i et glas vand. Vi agter ikke at være med til gennemførelsen af dette forslag, men vi agter selvfølgelig under udvalgsarbejdet at børe i det, bl. a. i, hvilke andre der kan være tale om skal sidde med her, for vi er ikke så tilfredse med, at det skal være Kommunernes Lønningsnævns. Og så håber jeg i øvrigt, at organisationerne vil vågne op lidt før, end de plejer, så de kan komme og fortælle os lidt om disse ting i udvalget.

(Kort bemærkning).

Ole Thomsen (S):

Det er ikke rigtigt, når fru Lilli Gyldenkilde siger, at vi hilser forslaget med tilfredshed. Jeg sagde udtrykkelig, at denne 3 timers konflikt havde fået alt for stor betydning i sin tid, men den har vist de skævheder, der er med hensyn til bodsspørgsmål vedrørende tjenestemænd. Man må ikke glemme, at det jo også gælder den modsatte vej, for tjenestestedet, at der nu bliver ensartethed. Uanset om det er en vestjysk kommune, måske med et andet politisk styre end det, fru Lilli Gyldenkilde kan lide, eller det er en storbykommune, hvor der sidder en socialdemokratisk eller en SF-styret – det sidste er nok usandsynligt – ledelse, får man en ensartet behandling af kommunernes og statens tjenestemænd, hvis de skulle nedlægge arbejdet af

en eller anden grund. Det er det, det drejer sig om.

Tyroll (VS):

Det har jo allerede været nævnt, at vi har haft lignende ting til behandling før, dels i forbindelse med en forespørgselsdebat den 18. november 1980, dels ved førstebehandlingen af lovforslaget om en tjenestemandsråd for statstjenestemænd den 6. februar 1981, og jeg vil stort set henvise til, hvad jeg sagde dengang.

Jeg vil stadig væk fremhæve, at på det principielle plan vender VS sig imod hele tjenestemandsinstitutionen. To af de væsentligste årsager er pantsætningen af aktionsretten, at man altså fraskriver sig dette våben over for arbejdsgiverparten, hvilket har vist sig at være en dårlig ting, og hele spørgsmålet om den loyalitetsforpligtelse, der ligger i tjenestemandsinstitutionen. Det bevirker bl. a., at man binder sig til at være loyal over for nogle af de målsætninger, som er til stede hos det offentlige og kommunerne, som vender sig direkte imod egne interesser, som vender sig imod lønarbejdernes interesser. Der tænker jeg på nedskæringsaktiviteterne, og jeg tænker på den lønpolitik, det offentlige har ført.

Jeg vil godt sige til socialdemokratiets ordfører, at det, jeg synes at aktionerne, de 3 timers arbejdsnedlæggelse, mest af alt viste, var, at det offentlige ikke var i stand til at overholde sin del af forpligtelserne. Det er indeholdt i tjenestemandsbegrebet, at der i hvert fald ligger den forpligtelse – det har hidtil været gældende praksis – at man følger den almindelige lønudvikling på arbejdsmarkedet for de offentligt ansattes vedkommende. Det skulle være noget af det, der var grundelsen for, at de accepterer, at de ikke har strejkeret. Men her var der tale om udvikling af et efterslæb, og fordi det offentlige ikke viste interesse for at forhandle dette, lavede de denne arbejdsnedlæggelse på 3 timer. Det fik ikke det offentlige eller regeringen til at sige: o.k. vi må have rettet dette lønefterslæb op. Vi har heller ikke set ved denne overenskomst, at man har rettet dette lønefterslæb op. Det får altså socialdemokratiet til at komme med nogle yderligere sanktionsmuligheder imod de offentligt ansatte, imod tjenestemændene. Jeg synes altså, at

[Tyroll]

det var helt andre ting, man skulle have lavet, og det kunne have bevirket, at det var unødvendigt at gennemføre en arbejdsstandsning, som det blev gjort ved den pågældende lejlighed. Men det har man altså ikke taget fat i her.

Endnu en begrundelse for at være modstander af tjenestemandsbegrebet og -institutionen er i allerhøjeste grad det, vi ser for øjeblikket i overenskomstforhandlingerne. Vi har set, hvordan man fra det offentlige side har varslet omfattende lockout på AC-området. Det er oplagt, at man her spekulerer i, at tjenestemændene selvfølgelig skal bruges som strejkebrydere. Her skal man sikre, at der er nogle ting, der kan fungere, samtidig med at man kommer med så omfattende konflikttrusler, som man gør på dette område.

Vi ser også, hvordan der på socialrådgiverområdet er tale om, at man afviser at indgå i forhandlinger med Socialrådgiverforeningen om at foretage nogle nødforanstaltninger på bistandskontorerne. Også her må det være, fordi man er indstillet på at bruge tjenestemænd som strejkebrydere og få noget af det arbejde, som skulle udføres af socialrådgiverne, overtaget af tjenestemænd. Så der er i allerhøjeste grad grund til, at man fra de offentligt ansattes side afviser hele denne tjenestemandsinstitution.

Jeg kan ikke nå så meget her ved første behandling, men der er én ting i forslaget, jeg godt vil beskæftige mig lidt med, og det er det, at man henlægger kompetencen til at rejse sag ved den kommunale tjenestemandsret til Kommunernes Lønningsnævn. Der har fra de faglige organisationers side været rejst adskillig kritik af dette lønningsnævn. Man kalder det en »arbejdsgivernes voldgiftsret«, en »arbejdsgiverstyret voldgift«, som bl. a. den afgående formand for DKA, Jørgen Knudsen, har udtrykt det, og som jeg har citeret i et lovforslag, vi har lagt frem om afskaffelse af Kommunernes Lønningsnævn. Dette organ vil man altså nu yderligere styrke.

Jeg vil da godt høre, om formålet med at lægge denne kompetence over til Kommunernes Lønningsnævn bl. a. er at forhindre den beslutning, den socialdemokratiske borgmester i Farum kommune, Gøsta Gustavsen – som i lighed med kommunalbestyrelsen derude fandt, at det var en rimelig reaktion fra de offentligt ansattes side, da de lavede

denne arbejdsnedlæggelse på 3 timer – fra om, at man ikke ville forfølge de ansatte i Farum kommune. Vil en socialdemokratisk regering forhindre det? Vil man med socialdemokratiets støtte her i salen forhindre, at kommunalbestyrelsen vedrørende nogle arbejdere i en enkelt kommune kan finde ud af: ja men vi mener, det er rimelige reaktioner, der har været tale om, og derfor vil vi ikke forfølge vores ansatte?

Det ser ud til, at det skal være nogle tvangsforanstaltninger over for nogle kommunalbestyrelser, som indtager en helt anden og rimeligere arbejdsgiverrolle, end man ellers har set, og end den stilling, socialdemokratiet her i salen tager.

Ib Christensen (DR):

Vi har i arbejdsmarkedsudvalget drøftet de problemer, som den arbejdsnedlæggelse, der nævnes i forslaget, den 15. marts 1979, afstedkom. Det viste sig af de besvarelser, vi fik, at sanktionerne var meget forskellige, men det var sandelig også den måde, der var tale om, med hensyn til den aktion, der var iværksat, dens forløb på de forskellige tjenestesteder og dens omfang. Det er derfor klart, at der også af den grund kunne være rimelighed i en vis uensartet behandling.

Så vidt jeg har forstået dette forslag, er der egentlig ikke tale om, at man vil legalisere en vis begrænset aktionsret, nærmest af demonstrationsagtig karakter. Hvis det var tilfældet, så kunne man diskutere det, synes jeg nok. Men det er der ikke tale om, så vidt jeg har forstået forslaget. Man vil blot gøre sanktionerne mere ensrettede eller ensartede.

Jeg synes også, det er betænkeligt, at dette lovforslag fremsættes, uden at hverken de kommunale arbejdsgivere eller de kommunale tjenestemænd har været hørt, og det underer mig, at man har den hast med dette lovforslag. Hvorfor kunne man dog ikke først gå til dem, sagen vedrører, og spørge, om det var en god idé at lave noget sådant, og få deres ytringer derom?

Hele debatten om tjenestemandsbegrebet har været draget ind her, og det er jo ganske naturligt. Vores holdning er den, at tjenestemandsansættelse i princippet kun skal ske i de offentlige funktioner, som det er livsvigtigt for samfundet fungerer. Det drejer sig om begrænsede funktioner. Det drejer sig om noget vedrørende retsvæsen og forsvar og

[lb Christensen]

visse andre funktioner. Tjenestemandsbegrebet er, som alle ved, langt mere udstrakt her i landet.

Vi ønsker på længere sigt, at man skal ændre dette forhold, sådan at man ved nyanstillinger vurderer, om der er tale om en funktion, som det er livsvigtigt for samfundet fungerer permanent, eller ikke. Hvis det første er tilfældet, bør det være en tjenestemandsstilling. Er det sidste tilfældet, bør man gå over til en anden ansættelsesform. Det er blot en principiel bemærkning, der i og for sig er dette forslag uvedkommende, men som det kan være rimeligt at fremsætte i denne sammenhæng, trods alt.

Jeg vil altså konkludere, at vi er yderst skeptiske over for dette forslag, og vi vil vurdere forslaget i udvalget, før vi tager endelig stilling. På forhånd er vi ikke særlig stemt for det, men vi vil lytte meget til, hvad der bliver sagt, ikke mindst fra kommunernes og de kommunale tjenestemandsgeselskabers side.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg har allerede i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget gjort opmærksom på, hvad der er årsagen til, at lovforslaget kommer på nuværende tidspunkt, og at det kommer, uden at man har fuldendt den høringsprocedure, der var i gang. Det er et ønske hos folketingets arbejdsmarkedsudvalg, og det er et ønske, som jeg synes det er rimeligt at imødekomme. Når det er rimeligt at imødekomme det ønske på denne måde, hænger det også sammen med, at opgaven jo er forholdsvis enkel. Den er nemlig stillet af folketinget i form af en folketingsbeslutning, og der er på de væsentlige punkter ikke anledning til at starte nogen diskussion forfra, fordi der er tale om et ønske hos folketinget.

Jeg synes i og for sig også, at det er et rimeligt ønske. Det er ikke sandt, at forslaget skyldes, at nogle gik hjem i nogle timer, og at dette er tænkt som en straffeaktion. Det, der er sandheden om det, er, som hr. Ole Thomsen nævnte, at behandlingen af de sager viste, at der var for mange tilfældigheder, at ensartede sager klart fik forskellig behandling, og det er ikke holdbart i et retssamfund.

Det, forslaget skal sikre i videst muligt omfang, er, at ensartede tilfælde bliver behandlet ens. Det synes jeg personligt er rimeligt og fornuftigt. Jeg kan ikke se anden må-

de at sikre det på end den måde, som er skitseret i lovforslaget. Der er detaljer, der kan komme til at se anderledes ud under udvalgsbehandlingen, f. eks. foranlediget af henvendelser udefra, det vil jeg ikke udelukke, men i princippet må det nok være dette lovforslag, der går igennem.

Den anden begrundelse, som jeg synes det er rimeligt at føre frem, er, at forslaget sikrer, at sager af denne art bliver behandlet ved en retslig instans i stedet for, at de finder en administrativ afgørelse. Det kan være en fordel i en række tilfælde. Den alsidige vurdering af sagen, der finder sted, hvor der i den ret, der skal tage stilling til den, sidder repræsentanter for begge sider, er nok alligevel at foretrække i sager af denne art. Jeg synes, at alene det kan retfærdiggøre, at lovforslaget fremsættes. Men det har først og fremmest været ud fra det synspunkt, at vi ikke kan leve med, at sager af ens karakter får klart forskellig behandling alt efter ansættelsesforholdene.

Tyroll (VS):

Der var nogle spørgsmål, som jeg ikke rigtig fik besvaret.

For det første vil jeg gerne have bekræftet, at meningen med at henlægge kompetencen til at rejse sager ved den kommunale tjenestemandsråd til Kommunernes Lønningsnævns er, at man vil forhindre socialdemokratiske borgmestre og kommunalbestyrelsesmedlemmer i ikke at forfølge de ansatte i kommunen, hvis de, som det var tilfældet ved den konflikt, det har drejet sig om her, har berettiget grund til at foretage arbejdsnedlæggelser. Er det sådan, at hensigten med dette er, at man ikke skal kunne optræde som en rimelig arbejdsgiver i en kommune, hvis man har lyst til det? At man altså skal have denne centralisme indført, så det bliver henlagt til de politikere, der sidder i Kommunernes Lønningsnævns, som har vist sig interesseret i at indføre alle mulige begrænsninger, inklusive forsøg på at spænde ben for teknologiaftaler, som ellers også skulle være et område, socialdemokratiet var interesseret i? Er det det, der er målsætningen? I hvor høj grad vil man fortsætte disse forsøg på centralisering af, hvordan disse ting forløber lokalt? Jeg mener, at det var rimeligt at få et svar på dette allerede på nuværende tidspunkt, da

[Tyroll]

der åbenbart er foregået en hel del overvejelser hos ministeren om, hvor man skal placere et sådant ansvar.

Der næst vil jeg godt sige, at for vores vedkommende finder vi det på ingen måde betryggende, at man her lægger op til, at det skal være en retslig instans i stedet for at ordne det administrativt. Vi har jo mange års erfaringer med, hvordan arbejdsretten har fungeret. Og her er der endda i allerhøjeste grad tale om, at man ikke har en tilsvarende mulighed for at få indklaget den offentlige arbejdsgiver med mulighed for repressalier. Der er simpelt hen tale om ensidighed i den måde, dette er bygget op på. Derfor er der ikke noget som helst betryggende i den ordning, man lægger op til her, og derfor er det da også mit håb, at man efterhånden vil se en tiltagende radikalisering i de offentligt ansattes faglige organisationer, når det går op for dem, hvad dette egentlig kommer til at betyde, og hvilken centralisering der er lagt i dette forslag.

Den ene organisation efter den anden har rejst kritik af Kommunernes Lønningsnævn. Jeg er godt klar over, at socialdemokratiet i deres bestræbelser på at få en kraftig centralisering ignorerer al denne kritik, men stadig væk vokser kritikken altså ude i organisationerne. Jeg må altså konstatere, at man er flintrende ligeglad fra regeringens og fra socialdemokratiets side med, at organisationerne vender sig mod den kraftige centralisering og manglende mulighed for at få deres interesser sat igennem og tilgodeset ude omkring i kommunerne.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ja, jeg må jo konstatere, at indenrigsministeren ikke vil diskutere tjenestemandssystemet som sådant. Det har jeg nu heller ikke lagt op til, så det er for mit vedkommende i orden.

Det, jeg prøvede at komme lidt ind på, er, at jeg er overbevist om, at socialdemokratiet vil beholde tjenestemandssystemet. Derfor fatter jeg ikke, at man ikke vil gå ind i en nærmere drøftelse af, hvordan vi moderniserer dette tjenestemandssystem, som på mange måder er oldnordisk. Kigger vi over til Sverige, vil vi se, at tjenestemændene dér har mulighed for at holde faglige møder. De har faktisk strejkeret. I stedet for vælger man altså fra socialdemokratiets side, det største

lønmotdagerparti, vi har, via en dagsorden, som blev stærkt bakket op af alle borgerlige partier herinde, at gå denne smalle vej og tale om ensartethed.

Der skal være ensartet behandling af ensartede tilfælde. Jeg tror, det var sådan, det blev udtrykt af indenrigsministeren. Ja men det er jo det, der ikke sker. Jo, det er rigtigt inden for tjenestemandsgruppen, men man kan komme ud for, at der på offentlige kontorer, enten i stat, amter eller kommuner, sidder folk over for hinanden, hvor den ene er overenskomstansat og den anden er tjenestemand. Den ene kan gå hjem uden at blive slæbt for arbejdsretten, den anden kan ikke.

Derfor var det da bedre at starte det gennemgribende udvalgsarbejde, som jeg ved at tjenestemandsgenerationerne har tilbudt regeringen at man vil gå ind i, og virkelig nå frem til en modernisering af dette meget stive system. Det ønsker man ikke. Man ønsker end ikke at diskutere det her fra talerstolen. Det må jeg så tage med mig videre.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til fru Lilli Gyldenkilde, at det, der er tale om her, er et lovforslag, der skal løse et ganske konkret og begrænset problem, som ikke alene et stort flertal i folkettingen, men efter min bedste overbevisning også et meget stort flertal i befolkningen synes skal løses, nemlig at ensartede sager får en ensartet behandling, uanset hvor den finder sted. Det er en konkret og begrænset opgave, og den kan ikke give anledning til, at man udsætter det på en generel vurdering af hele vores ansættelsessystem inden for det offentlige. Det ville blot betyde, at der gik yderligere en lang periode, hvor vi kunne risikere, at der kom uheldige og klart skæve resultater ud af forskellige styrelser, forskellige kommuners og amtskommuners behandling af ensartede sager.

Jeg vil gerne sige til hr. Tyroll, at jeg da godt forstår den politiske hensigt med at navngive borgmestre og navngive kommuner. Jeg har svaret på spørgsmålet. Jeg har sagt, at det, der er meningen, er, at ensartede sager skal have ensartet behandling, hvad enten en lokal afgørelse trækker i retning af ikke at blive en afgørelse, forstået sådan, at der simpelt hen ikke bliver taget skridt til noget som helst fra nogen side, eller at en afgørelse bliver urimeligt hård i forhold til

[Indenrigsministeren]

den forseelse, der er tale om. Det går jo begge veje.

Ole Thomsen (S):

Uden på nogen måde at ville gå i udvalgsarbejde hverken med VS eller SF vil jeg sige, at det ikke er rigtigt, når man påstår her fra denne talerstol, at de offentligt ansattes organisationer er imod disse forslag. De offentligt ansattes organisationer var netop imod de første udkast til en tjenestemandsret inden for statens område, fordi der deri var spørgsmål om organisationsansvar, og det indebærer også, som fru Lilli Gyldenkilde efterlyser, spørgsmålet om strejkeret. Det er der meget delte meninger om i tjenestemandsorganisationerne overhovedet, og derfor kan man ikke blive enige. Da det punkt blev taget ud, var man tilfreds. Det næste, man har anket over, er netop, at der ikke var samhørighed og samtidighed med amtskommunerne og de kommunale organisationer, hvad der netop opstår nu.

Jeg må også sige, at skal vi have et organ, uanset om man kan lide det eller ej, så må det være Kommunernes Lønningsnævn. Det er det eneste organ, som vil kunne skabe den retfærdighed, således at de kommuner, som man kunne tænke sig ville misbruge det, og de store kommuner får en ensartet holdning. Jeg må afvise, at der ikke er fodslag mellem os og det, tjenestemandsorganisationerne ønsker.

(Kort bemærkning).

Tyroll (VS):

Det havde været nok så rart, hvis det havde været et andet princip, man havde forholdt sig til fra socialdemokratiets side. Derfor vil jeg da godt spørge: er man fra socialdemokratiets side af den opfattelse, at en begrundelse for at acceptere, at der ikke er aktionsret for tjenestemændenes vedkommende, er, at de forventer, at de følger den almindelige lønudvikling, at lønefterslæb altså ikke opstår? Det vil jeg godt have et klart svar på, for det har hidtil været gældende praksis, og det er nedfældet i diverse bøger, der er skrevet om det emne, og det har også været nævnt i adskillige debatter i denne sal i de forudgående år.

Dernæst vil jeg gerne sige om dette med den ensartethed, der skal være, og at der

kunne tænkes at være kommuner, som ville optræde grovere og behandle de ansatte dér helt urimeligt, at det netop er derfor, den slags problemer skal klares over aktionsretten, og det er derfor, man ikke skal pantsætte denne aktionsret. Konsekvensen for socialdemokratiet er, at man laver en masse centralistiske institutioner, som skal klare de her sager, og at man umyndiggør fagbevægelsen mere og mere med de tiltag, man kommer med her, lige så vel som det, man har set på overenskomstområdet i det hele taget med disse tilbagevendende statslige indgreb, som man har været bærer af.

(Kort bemærkning).

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg har ikke gransket hjerte og nyrer, og hvad der ellers bør granskes for at vide lige nøjagtig, hvad tjenestemandsorganisationerne mener på dette område. Det, jeg har sagt, og det kan hr. Ole Thomsen fra socialdemokratiet ikke afvise, er, at tjenestemandsorganisationerne i arbejdsmarkedsudvalget har givet udtryk for, at de ønsker et meget grundigt udvalgsarbejde, hvor de er med, altså ikke et folketingsudvalgsarbejde, men et udvalgsarbejde med deltagelse af regeringen og tjenestemandsorganisationerne for at finde frem til en modernisering af et meget stift tjenestemandssystem. Hr. Ole Thomsen kan ikke afvise, at det har de givet udtryk for. Derfor spørger jeg: hvorfor i alverden har man så ikke nedsat den arbejdsgruppe, sådan at man kunne nå frem til et resultat, som var i overensstemmelse med, hvad de syntes var fornuftigt?

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Udvalget om offentlige arbejder (29/4 81):

Udtræder: Arentoft (FP)

Ny stedf.: Halvgaard (FP)

Det udenrigspolitiske nævn (29/4 81):

Udtræder: Jørgen Junior (U.P.) (8/4)

Nyt medl. Maisted (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 30. april 1981, kl. 9.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 14.35
